

Natur og Vandmiljø, Esbjerg Kommune, Team Vandløb
Att. Tomas Jensen
tojen@esbjergkommune.dk

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato
Sagsid

6. maj 2021
21/11705

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven til oprensning af Hømvejle Bæk st. 0 – 720 samt vandstandssænkning og kratrydning i omgivende naturbeskyttede arealer

Esbjerg Kommune giver dispensation til at opgrave sandaflejringer i en ikke tidligere oprenset strækning af Hømvejle Bæk, at sænke den nuværende vandstand i det omgivende eng- og områder, samt at udføre begrænset rydning af træ- og buskopvækst i mosen.

Vandløbet oprenses på 3 ejendomme, som ejes af to forskellige lodsejere.

Dispensationen gives på følgende vilkår, som skal overholdes ved udførelse af projektet:

1. Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.
2. Kørsel må ikke skabe varige spor i vandløbets omgivelser. Det kan f.eks. hindres ved brug af køreplader, hvor jordbunden er blød.
3. Opgravet materiale fra vandløbet fjernes helt fra naturbeskyttede områder. Husk at anmelde jordflytningen.
4. Arbejdet må udføres i perioderne 15. maj - 15. juni eller 1. september - 1. oktober i dispensationens tre års gyldighedsperiode.
5. Gødsning, jordbehandling, isåning og sprøjtning med bekæmpelsesmidler må ikke foretages på det i dag overdrevsregistrerede område fremover.

Disse vilkår er stillet for at sikre og beskytte naturværdierne i området, for pkt. 4 og 5 vedkommende særligt den ved Habitatdirektivet strengt beskyttede art birkemus, se afsnit om Natura 2000 og særligt beskyttede arter.

Dispensationen er ikke længere gyldig, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag.

Baggrund for dispensationen

Oprensningen af materiale fra Hømvejle Bæk ønskes foretaget for at bringe vandløbet i overensstemmelse med vandløbsregulativet.

Den pågældende strækning af Hømvejle Bæk har ifølge kommunens oplysninger ikke været oprenset tidligere. Det er oplyst, at det bliver nødvendigt at opgrave sandaflejringer i vandløbsbunden over en ca. 720 m lang strækning af vandløbet, da strækningen ikke overholder vandløbsregulativets fastsatte krav til de dimensioner, der har til formål at sikre vandløbets evne til afledning af vand.

I forbindelse med maskiners arbejdsadgang til vandløbet bliver det tillige nødvendigt at fjerne brednære buske og træer i et indtil 10 m bredt bælte.

Opgravningen af materiale vil medføre, at vandstanden sænkes tilsvarende i vandløbet, og denne vandsstandssænkning vil medføre, at helt brednære områder drænes, herunder områder, der lige som vandløbet selv er omfattet af forbuddet mod tilstandsændringer ved §3 i lov om naturbeskyttelse.

Projektområdet omfatter matr.nr. 7i, 23e og 2c, Seem By, Seem.

Hømvejle Bæks forløb vises med blå, stationerne i 100 m interval med gule tal. Skitse fra ansøgningsmaterialet.

Oprensningen af vandløbet har tre direkte og afledte virkninger på det samlede naturområde:

1. Der fjernes stedvist brednære områder med opvækst af især pil, for at kunne udføre arbejdet i vandløbet.
2. Vandløbet får fjernet sandpuder og plantemateriale i et indtil 23 cm tykt lag (de fleste steder dog noget mindre), hvorved vandspejlet i vandløbet falder tilsvarende. Ved fjernelsen af bundsediment blotlægges også udløbet til et dræn fra områder udenfor projektområdet, hvorved drænet bringes i funktion.
3. Vandstanden i de helt vandløbsnære mosearealer kan falde svarende til vandløbets sænkning i den grødefrie periode, men sænkningen i mosen aftager hurtigt med afstand til vandløbet.

Fjernelse af træer og buske som forberedelse til arbejdet

En besigtigelse foretaget d. 21. april 2021 viser, at de træer, som må ryddes for at etablere et arbejdsbælte ved vandløbet formodentlig alle er gråpil, men andre arter kan ikke med sikkerhed udelukkes på denne tid af året, hvor kun nogle af træerne er i blomst og ingen med løv.

Mht. genvækst af vedplanter kan det estimeres, at det vil have retableret sig noget efter indgrebet på højst 5 år, og den nuværende dækningsgrad vil nås på ca. 10 år.

Sænkning af vandspejlet ved fjernelse af bundmateriale i vandløbet

Vandløbet er dybtliggende, reguleret og ikke slyngende på strækningen. Plantevæksten i vandløbet er bedømt fra en besigtigelse d. 21. april 2021 tagrør, manna-sødgræs og rørgræs. Der er sås ikke egentlige vandplanter, og bunden var okkerpåvirket, sandet og mudret.

Ved oprensningen fjernes både bundmudder og næsten al plantevækst på strækningen. Effekten i selve vandløbet af oprensningen er formodentlig langvarig, men næppe evig.

Plantevæksten i selve vandløbet forventes i løbet af få år at vende tilbage til den nuværende tilstand og artsammensætning, idet vanddybden (lodret afstand fra bundt til overflade) i vandløbet ikke ændres væsentligt og de almindelige vandplanter kan genindvandre fra uoprensede strækninger, bl.a. opstrøms i Hømvejle Bæk.

Da strækningen ikke er oprenset i nuere tid mangler grundlaget for at anslå hvornår sandvandring igen vil have retableret sedimnetforholdene i bækken. Det er heller ikke muligt at estimere, hvornår en ny oprensning evt. bliver nødvendig.

Såfremt det opgravede materiale efterlades på de beskyttede områder vil den lidt øgede terrænhøjde bidrage yderligere til dræningen, så der stilles vilkår om, at alt opgravet materiale bortskaffes helt fra beskyttede områder.

Drænet, som oprensningen bringer i funktion igen, udmunder omkring st. 387. Det dræner angiveligt områder Vest for Toftlundvej, som røret derefter fører under. Dets præcise forløb og evt. forbindelse til dræn vest for Toftlundvej er ikke kendt.

Den dræning som projektet medfører, omfatter altså kun beregninger af vandstandssænkning i selve vandløbet (nedenstående tabel) og dets umiddelbare omgivelser. Beregningerne er omfattet af nogen usikkerhed.

<i>Station (m)</i>	<i>Differens i meter (opmålt kote fratrukket regulativkote)</i>	<i>Afstand i m fra vandløb, hvor porevandsstand sænkes mindst 10 cm</i>
3	0,18	4,1
48	0,19	4,3
93	0,17	3,8
183	0,10	5,6
231	0,07	5,0
279	0,09	5,4
326	0,16	7,0
373	0,23	5,2
418	0,24	5,4
463	0,11	2,5
517	0,22	5,0
610	0,04	0
652	0,04	0
720	0,17	3,8

Faldet i vandstanden/bundhøjden af Hømvejle Bæk st. 3 – 720 efter gravning beregnet på udvalgte stationeringer, samt den beregnede afstand fra vandløbskanten, hvor vandstanden i omgivende arealer falder 10 cm eller mere.

Vandløbsnære naturbeskyttede arealer

På begge sider af vandløbet ligger - fra st. 175 til st. 480 på venstre bred og langs st. 175 – 270 på højre - eng- og moseområder, som her behandles samlet. Disse vådområder kan inddeles i tre undertyper af områder, som her i nogen grad glider over i hinanden (den indbyrdes afgrænsning kan ikke kortlægges præcis så tidligt på foråret, da planterne i april ikke er tilstrækkeligt fremme):

Arealmæssigt er området domineret af en åben, ensartet kulturing med dominans af lyse-siv, rajgræs og mosebunke, som er gødsket og som drives med slæt.

Mod nord findes en anden vegetationstype; et vådt krat bevokset med træer og buske, som kan vokse på våd bund: Rød-el, alm. hyld, gråpil, grøn pil, ahorn, engriflet hvidtjørn m.fl. Urtelaget i dette område består af tagrør, mose-bunke, alm. star, vand-mynte, stor nælde, vild kørvel og andre arter.

Ca. 70 m fra vandløbet finder man en tredje vegetationstype - et lille meget vådt kær med egentlig hængesæk af sumpplanterne bukkeblad, bittersød natskygge, knold-star, kær-svovlrod, kragefod, kær-galtetand, næb-star, sværtævæld og mose-porse (alle fundet ved en besigtigelse i august 2013); altså en vegetation, som er opstået i og som nu dækker en vandflade. Denne kerne af mosen er den mest naturmæssigt værdifulde del af eng- og moseområdet, og nogle af planterne breder sig i et vist omfang som bundvegetation ud i det omgivende krat (de ses som vinterstandere nu i 2021).

Fra besigtigelsen af eng- og moseområder på den højre bred af vandløbet, april 2021 – vandstandsænkningen rammer særligt dette areal.

Fra besigtigelsen af eng- og moseområder på den højre bred af vandløbet, august 2013.

Langs vandløbets venstre bred på strækningen st. 270 – 480 findes også et område, som Esbjerg Kommune efter en besigtigelse i juni 2015 har registreret som overdrev. Arealet er højtliggende i forhold til vandløbet, har ikke særlige terrænvariationer men skråner lidt ned fra Toftlundvej, og har muligvis snarere karakter af sommertør eng. Det har en besynderlig driftsform, hvor perioder med ekstensiv drift afløses af stærk gødskning.

Artsrig urtevegetation på det overdrevsregistrerede område fotograferet sommeren 2015.

Overblikfoto mod nord af det overdrevsregistrerede område, april 2021. Nu fremstår det meget næringspåvirket og med ensartet vegetation.

Driftsformen tyder også på, at området evt. efter en fremtidig besigtigelse helt eller delvist må omregistreres som eng, idet der med års mellemrum tilsyneladende har været gødsket og isået (kulturrengsgræsser og kløver). I 2015 havde området et tæt og rigt urtelag (49 fundne arter), med en del naturkarakteristiske arter og en beregnet middel naturtilstand.

Ved besigtigelse i forbindelse med sagsbehandlingen d. 21. april 2021 kunne det konstateres, at området var nyligt gødsket (nok i sommeren 2020), og planterne var i tidlige vækststadier, hvorfor det ikke var muligt at foretage en ny vegetationsundersøgelse.

De højeste dele mod vest var i 2015 domineret af draphavre, almindelig hvene, lyse-siv, bidende ranunkel, mark-frytle, knold-ranunkel, græsbladet fladstjerne, blåhat, skvalderkål og prikbladet perikon.

Tættere på vandløbet fandtes bl.a. mose-bunke, eng-rapgræs, lav ranunkel, mangleblomstret frytle, vild kørvel, hare-star, tagrør og kær-tidsel.

Det er dette område, som kan være muligt yngle- og rastbiotop for birkemus, se afsnit om Natura 2000 og særligt beskyttede arter.

Beregninger af vandstandssænkning i vandløbsnære naturarealer og deres konsekvenser

Beregningerne af vandstandssænkningen i de vandnære naturarealer er udført under forudsætning af, at der er uhindret hydrologisk kontakt mellem vandløb og vandløbsnære arealer. I fald dette ikke er tilfældet, vil området der vandstandssænkes reelt være noget mindre. Beregningerne er dermed udtryk for den størst mulige påvirkning, som næppe realiseres.

Afvandingen kan i givet fald ske som en sænkning af porevandet i mosejorden, men kan derved også have effekt på vand, der står frit på mosefladen.

I Esbjerg Kommune har det været hidtidig praksis at betragte vandstandssænkninger på mindst 10 cm som betydende for naturtilstanden i våde, naturbeskyttede områder som vandhuller, moser og enge. Det er den omtrentlige sænkning, som erfaringsmæssigt bevirker en synlig ændring i vegetationens sammensætning i permanent vanddækkede naturtyper.

En sådan formodet væsentlig sænkning på mindst 10 cm sker iflg. beregningerne indtil 7 m fra Hømvejle Bæk, og omfatter da i alt et areal på ca. 4200 m² beskyttet natur. Det er som nævnt sandsynligt, at vandstandssænkningen i mosen bliver mindre.

Ved st. 326 er helt tæt på vandløbet beregnet vandstandssænkninger på ca. 30 cm, men udbredelsen af denne er formentlig meget lokal, og forbundet med stor usikkerhed. Den er ikke vurderet yderligere.

Vandstandssænkning i moseområder påvirker ikke naturtyper og arter ens. Det må forventes, at den væsentligste effekt af vandstandssænkningen i vådområder består i, at plantesamfund som er sammensat af planter med moderate krav til voksestedets fugtighed begunstiges over planter med højere krav til permanent jordbundsfugtighed.

Vandstandssænkning på mindst 10 cm i de mose- og engområder, som ligger på vandløbets højre bred og nordpå på den venstre bred er beregnet til at andrage indtil 2500 m². Sænkningen når ikke så dybt ind i mosen, at den påvirker det lille helt våde kær med hængesæk. Men indtil 7 m inde i mosen vil de urter, der har de højeste krav til vanddække (bukkeblad, bittersød natskygge, knold-star, kær-svovlrod, kragefod, kær-galtetand, næb-star, sværvæld og mose-porse), påvirkes. Deres hyppighed vil falde, og pladsen vil sandsynligvis overtages af tagrør, rørgræs, lyse-siv, vild kørvel og burre-snerre, som er mindre vandkrævende og som allerede nu findes i mosen.

På det område, som Esbjerg Kommune hidtil har registreret som overdrev, og som ligger på Hømvejle Bæks venstre bred, vandstandsænkes ca. 1700 m² mindst 10 cm. Derved kan det forventes at vådbundsplanter som kærtidsel, lav ranunkel og mangeblomstret frytle bliver sjældnere på denne del af området, medens f.eks. alm. hvene, knold-ranunkel og blåhat bliver hyppigere. De vandløbsnære dele af området kan vegetationsmæssigt derved skubbes længere i retning af overdrev, en vegetationstype med planter, som er mere følsomme for næringstilførsel ved gødskning. Derved kan næringsbegunstigede arter (som bl.a. skvalderkål og draphavre)

favoriseres mere ud mod vandløbet, og det vandstandsænkede område kan forringes naturmæssigt.

Afvandingstilstanden i de omgivende lavtliggende områder er ikke permanent, men skønsomt vil det dog vare flere år før en ny tilstand har indstillet sig i de omgivende vådområder - og det vil herefter være nødvendigt med en fornyet oprensning for at overholde gældende regulativ.

Højre vandløbsbred samt det område vest for Toftlundvej, som drænet betjener, er lavbund og okkerklassificeret IV (ingen isiko for okkerudledning), venstre bred er ikke kortlagt som lavbund. Den øgede dræning af vandløbsomgivelserne vil på det forhåndenværende vidensgrundlag ikke give sig udslag i en yderligere okkerbelastning af vandløbssystemet fra projektområdets jorder.

Mulighed for dispensation

Naturbeskyttelsesloven indeholder et forbud mod at ændre beskyttede naturområders tilstand. Loven giver dog mulighed for, at kommunen i særlige tilfælde kan gøre undtagelser fra forbuddet.

Der er som nævnt tale om en i det mindste langvarig ændring i de ca. 4200 m² vådområde, der omgiver vandløbet fra st. 0-720, og det er Esbjerg Kommunes vurdering, at forholdet er dispensationskrævende.

Der er heller ikke tale om et så lille areal, at ændringen er af underordnet betydning, og ingen af de beskyttede områder er af ubetydelig naturmæssig værdi eller interesse.

Kommunen vurderer, at der i dette tilfælde er særlige forhold til stede, og at der kan gives dispensation til det ansøgte.

Der er lagt afgørende vægt på, at kommunen er forpligtiget til at bringe vandløbsstrækningen i overensstemmelse med gældende regulativ.

Vandløbet og de omkringliggende mose-, eng- og overdrevsområder vil også fremover være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Fremtidige ændringer af dem må derfor ikke foretages uden en ny dispensation.

Dispensationen og de stillede vilkår er også bindende for ejere og andre personer, som har rettigheder over arealet. Det er som udgangspunkt lodsejers ansvar, at der ikke foregår ulovlige indgreb i den beskyttede natur.

Bruges arealet af en anden, for eksempel en forpagter, har brugeren også et ansvar for at overholde loven. Det er desuden ansøgers pligt at oplyse eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om hvad der står i dispensationen.

Natura 2000 og særligt beskyttede arter

Den oprensede strækning af Hømvejle Bæk løber direkte ud i Madebæk, og ca. 2 km nedstrøms den planlagte oprensning løber vandet ud i habitatområdet H78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde og fuglebeskyttelsesområdet F51 Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb. Hverken vandstandssænkningen eller materiale løsnet ved opgravningen vurderes at kunne nå dette Natura 2000-område i væsentligt omfang, og det planlagte indgreb kan følgelig ikke påvirke de arter og naturtyper, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte.

Det er videre kommunens vurdering, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for de særligt beskyttede dyre- og plantearter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

For de flestes arters vedkommende er forekomster i området usandsynlige pga. projektområdets beskaffenhed.

Fisken snæbel yngler i vandløb, som er mindst 5-6 m brede og gerne adstadigt flydende. Den foretrækker mere eller uregulerede vandløb med forbindelse til stående, regulært vand, dvs. oversvømmede enge eller slyngninger, som kan tilbageholde larverne så længe, at de er tilstrækkeligt udviklede til mødet med havet. Arten trækker op i Ribe Å, men er ikke kendt fra Hømvejle Bæk, hvor dens forekomst pga. bækkens og omgivelsernes fysiske forhold da heller ikke er sandsynlig. Som ynglevandløb er strækningen helt uegnet for snæbelen.

Varige bestande af markfirben kræver solbeskinnede skråninger, som kun findes svagt udviklet på overdrevet på Hømvejle Bæks venstre bred. Hvis enkelte markfirben mod forventning findes her vil oprensningen kun forstyrre enkeltindivider meget svagt gennem arbejdskørsel og anden færdsel, og projektet vurderes ikke at kunne skade en evt. forekomst af markfirben.

Der er kendes ældre fund af birkemus i nærområdet: Bjørnkær Mose fra 1968 og Lustrupdal fra 1907, hhv. 4 og 3,5 km vest for projektområdet. Nye fund er gjort i Stensbæk Plantage 7,5 km mod øst, og her synes at være en egentlig recent bestand. Længere borte findes arten nord for Esbjerg og ved Vojens, og undersøgelser fra de seneste år peger på, at Hømvejle Bæk ligger på eller nær et af de to danske hovedudbredelsesstrøg for arten i Danmark.

Birkemus kræver, udover uforstyrrede mosearealer, også nærliggende tørre, uforstyrrede arealer til vinter- og ynglekvarter. Projektområdet indeholder denne kombination af naturtyper. Såfremt der lever en bestand af birkemus i projektområdet vil dyrene højst sandsynligt mest bruge moseområderne til fødeindsamling, men vil overvintre og yngle i underjordiske reder på tørrere områder, i dette tilfælde det område, som er registreret som overdrev. Dette område vurderes dog i øjeblikket begrænset egnet pga. forstyrrelse fra landbrugsdrift med års mellemrum.

Birkemus er altså ikke idag påvist helt tæt på Hømvejle Bæk, men det kan ikke udelukkes, at der findes en bestand af birkemus i projektområdet. Det kan dog ikke undersøges indenfor den givne dispensationsfrists tidsramme. Forvaltningen af de strengt beskyttede arter er restriktiv, og kræver at en

skadevirkning på arterne kan udelukkes. Da området ikke kan undersøges for birkemus må Esbjerg Kommune agere som fandtes den på projektområdet.

Konsekvenserne af projektet for en evt. bestand af birkemus i projektområdet kan ikke vurderes sikkert for indeværende. Effekten vil afhænge både af antallet af individer i bestanden og placeringen af deres fødesøgningsområde og vinterkvarter i forhold til de afvandede og kratryddede områder. Overordnet er dræning af mose- og engområder, fældning af vedplanter, forringelse af naturområder og forstyrrelse til ugunst for birkemus.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at det er nødvendigt at foretage foranstaltninger, som skal begrænse forstyrrelsen af en evt. bestand, samt kompensere den for den begrænsede vandsstandsænkning i mosearealerne.

I Miljøministeriets forvaltningplan for birkemus angives, at et arbejde, som potentielt kan være forstyrrende for birkemus, ikke bør udføres i årstider, hvor dyrene forstyrres og må relokere i lav foderstand eller når de har unger i rederne. Dette levner mulighed for arbejde med oprensningen i perioderne 15. maj - 15. juni eller 1. september - 1. oktober, og ministeriets anbefaling er derfor ført videre som vilkår til dispensationen.

Den nuværende drift af det overdrevsregistrerede område er i sig selv til ulempe for birkemus, som har et meget bredt fødevalg af smådyr, frø og frugter. Gødskning og jordbehandling/rilleindsåning forringer biodiversiteten og dermed dyrenes fødegrundlag i urtelaget, som udgør en væsentlig del af deres ernæring. Det er endvidere særligt vigtigt, at der i nærheden af rederne i yngletiden findes en tilgængelig proteinkilde i form af insekter og andre smådyr. En kompensierende foranstaltning, som skal modvirke konsekvensen af den formodede forringelse af de vandstandsænkede engområder ved at bedre forholdene omkring den mest sandsynlige placering af evt. reder, er derfor også ført videre som vilkår til dispensationen.

Odder er følsom overfor forstyrrelser om vinteren, da dyret i så fald vil flytte sine unger og have svært ved at etableres sig et ny sted, når fødegrundlaget er mangelfuldt. Mosen og vandløbet omkring Hømvejle Bæk kan være tidvist jagtområde for odder, men vandløbet mangler den brinkstruktur, som kunne have gjort området til et yngleområde. Evt. voksne oddere på jagt vil fortrække ved forstyrrelse uden skadevirkning på populationen, og vandløbet vurderes at kunne bruges uændret af jagende odder også efter indgrebet.

Ulv findes med sikkerhed i det sydlige Jylland, men naturområderne i projektområdet er for små, isolerede og for befærdede af mennesker til at kunne have betydning som varigt rastområde for ulv.

Både løgfrø, strandtudse og stor vandsalamander findes i Esbjerg Kommune, men enten i lokale, små forekomster eller for strandtudsens vedkommende mest kystnært.

Kendte forekomster af stor vandsalamander befinder sig mere end 20 km borte i nogle få vandhuller omkring Gørding, og der er i øvrigt ikke egnede vandhuller i det vandstandssænkede område.

Strandtudse forekommer gerne kystnært, og frem for alt i vandhuller som er oprodede, sandede og lysåbne. Lidt inde i landet kan arten yngle i grusgrave. Der findes ingen egnede ynglelokaliteter for strandtudse i projektområdet.

Løgfrø har egnede ynglelokaliteter tæt på arbejdsområdet, idet arten yngler i små uforstyrrede, isolerede vandhuller – faktisk ligger der ca. 1 km vest for vandløbet et antal vandhuller, som med sikkerhed er hjemsted for ynglende bestande. Selve engen, mosen og vandløbet har ingen værdi som yngle- og rastområde for løgfrø, og projektområdet kan altså ikke huse levedygtige populationer af arten.

Blandt padderne på habitatdirektivets bilag IV er dermed kun sporadiske forekomster af spidssnudet frø sandsynlig, men egentlige vandhuller, som både spidssnudet frø og de øvrige padder yngler i, mangler som nævnt i projektområdet.

Mindst 4 arter af flagermus, som er kendt fra den nordlige del Esbjerg Kommune, kan jage over området, men de piletræer, der må fjernes i forbindelse med oprensningen, er uegnede både som ledelinier i landkabet og som vinter- el. dagkvarter, og har ikke betydning for dyrene. Produktionen af insekter – flagermusenes fødegrundlag – vurderes ikke at forringes væsentligt ved indgrebet.

To arter af strengt beskyttede guldsmede kendes fra Esbjerg Kommune:

Grøn mosaikguldsmed yngler og jager lokalt omkring marsken vest for Ribe, hvor vandplanten krebseklo, som larverne vokser op på, gror. Der findes derimod ikke vandhuller med krebseklo i projektområdet, så forekomst af grøn mosaikguldsmed er ikke sandsynlig.

Grøn kølleguldsmed yngler kun i større vandløb, og er i disse år i spredning fra nord i kommunens vandløb. Den er fundet sporadisk i oplandene til større vandløb i kommunen, og spredningsvejene hertil kan være mindre vandløb. Det er derimod ikke sandsynligt, at den trækker igennem Hømvejle Bæk, som jo ikke er spredningsvej mellem større vandløb.

-

Det er derfor Esbjerg Kommunes vurdering af den internationalt beskyttede natur, at oprensningen af Hømvejle Bæk på den pågældende strækning kan ske uden skadevirkninger på de strengt beskyttede arter og øvrig internationalt beskyttet natur - bortset fra en evt. forekomst af birkemus i projektområdet, som ikke kan udelukkes, men som nævnt er uafklaret.

Vilkår 4 og 5 på s. 1 i dette brev er afværgeforanstaltninger, som skal kompensere for de negative påvirkninger en dræning af naturområderne kan have på en evt. population af birkemus i området.

Lovgrundlag og andre tilladelser

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019.

Denne dispensation fra naturbeskyttelsesloven fritager ikke ejer fra at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres af anden lovgivning. Hvis dele af projektet kræver andre tilladelser, skal du huske at søge om tilladelse til dem.

Det kan kræve en anmeldelse efter jordflytningsbekendtgørelsen, når der flyttes jord mellem forskellige ejendomme i forbindelse med oprensningen.

Når der skal udføres gravearbejde, kan Sydvestjyske Museer anmodes om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Det står i museumsloven, at gravearbejde skal standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder. Sker dette, skal Sydvestjyske Museer straks kontaktes. Læs mere på www.sydvestjyskemuseer.dk.

Klagemuligheder

Denne dispensation kan påklages af blandt andre arealets ejere og en række foreninger. Hvem der kan klage, og hvordan man bærer sig ad, er beskrevet i nedenstående klagevejledning. Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal senest være indgivet den 4. juni 2021, der er 4 uger efter offentliggørelse på kommunens hjemmeside.

Reglerne omkring klage er beskrevet i naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

Følgende kan klage over afgørelsen:

- adressaten for afgørelsen, altså dig,
- ejerne af de ejendomme, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, samt
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får du omgående besked herom, og Miljø- og Fødevarerklagenævnets endelige afgørelse må så afventes. Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet.

Man klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID. Klagen sendes automatisk fra Klageportalen til os. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når man klager, skal man betale et gebyr på kr. 900,- for privatpersoner og på kr. 1.800,- for virksomheder og organisationer. Klager betaler gebyret med

betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som findes via Nævnenes Hus – www.naevneneshus.dk.

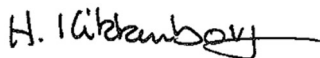
Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser en klage, hvis man sender den uden om klageportalen, medmindre man er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning via mail til [Miljø- og Fødevareklagenævnet](mailto:Milj@ogFoedevareklagenavnet.dk). Nævnet afgør herefter, om klaget kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget](#).

Man må ikke gå i gang med det projekt, som man har fået dispensation til, før klagefristen er udløbet. En klage over afgørelsen medfører desuden at man ikke må gå i gang med projektet, før klagen er behandlet af klagenævnet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan projektet udføres.

Venlig hilsen

Henrik Kikkenborg,
Kontorchef,
Natur og Vandmiljø

Kopi af dette brev er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening: (dn@dn.dk) og (dnesbjerg-sager@dn.dk).

Dansk Ornitologisk Forening: (natur@dof.dk) og (esbjerg@dof.dk).

Miljøstyrelsen: (mst@mst.dk).

Naturstyrelsen: (nst@nst.dk).

Sydvestjyske Museer: (museum@sydvestjyskemuseer.dk).

Friluftsrådet: (kreds@friluftsradet.dk) og
(sydvestjylland@friluftsradet.dk).

Dansk Botanisk Forening: (dbf.oestjylland@gmail.com).

Danmarks Sportsfiskerforbund: (post@sportsfiskerforbundet.dk),
(lbt@sportsfiskerforbundet.dk) og (vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk).

Dansk Fritidsfiskerforbund: (teamstr@gmail.com).

Dansk Forening for Rosport: (dffr@roning.dk).

Dansk Kano og Kajak Forbund: (miljo@kano-kajak.dk).

Nationalpark Vadehavet: (vadehavet@danmarksnationalparker.dk).

De to lodsejere (i e-boks).